

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

51.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 3-го Юля — 1845 — Wilno WTOREK, 3-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 26 Юня.

Высочайшій Манифестъ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССИЙСКІЙ,

и проч., и проч., и проч..

Издвеле въ Россіи дворянство пріобрѣталось службою, но условіи пріобрѣтенія онаго по временамъ измѣнились, съ измѣненіемъ порядка военной и гражданской службы. Императоръ Петръ Первый, установивъ въ Государствѣ новыя чины, присвоилъ имъ и новыя права. Онъ повелѣлъ, чтобы всѣ чины военной службы, начиная съ перваго оберъ-офицерскаго званія, и всѣ гражданскіе первыя восемь классовъ пользовались потомственно дворянскими правами. Постановленіе сіе подтверждено и Императрицею Екатериною Второю. Но не только въ отдаленное, болѣе чѣмъ цѣлымъ вѣкомъ, время Петра Перваго, но даже и въ царствованіе Екатерины Второй, войско Русское было малочисленнѣе и гражданское управленіе требовало несравненно менше чиновниковъ, такъ что лица, носившія званіе 8-го класса, занимали должности, имѣвшія значительный кругъ дѣйствій. Нынѣ, когда, съ распространеніемъ предѣловъ Государства и народонаселенія и введеніемъ лучшаго устройства по всѣмъ частямъ управленія, необходимость заставила увеличить число служащихъ, какъ на военномъ, такъ и на гражданскомъ поприщѣ, чрезвычайное отъ того умноженіе дворянскаго сословія не можетъ не обращать особеннаго вниманія Нашего.

Имѣя постоянною цѣлю поддерживать дворянство, оказавшее столько заслугъ Престолу, на той степени, на которой оно поставлено государственными учрежденіями, и вмѣстѣ съ тѣмъ не желая никоимъ образомъ пути къ достиженію трудами и дарованіями дворянскихъ преимуществъ, Мы признали за благо, не лишая впрочемъ ни кого принадлежащаго уже ему званія по дѣйствовавшему доселѣ узаконенію, пріобрѣтенію дворянства потомственнаго перенести на чины высшіе, дающіе дѣйствительную возможность оказывать заслуги, достойныя столь важной награды.

Соотвѣственно сему постановляемъ на будущее время:

1) Поступившій не изъ дворянъ въ военную службу, при производствѣ на дѣйствительной службѣ въ первый офицерскій чинъ, получаетъ право лич-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 26-go Czerwca.

NAJWYŻSZY MANIFEST.

Z WOJÉJŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH-ROSSYI

i t. d. i t. d. i t. d.

Od najdawniejszychъ czasów w Rosyi, szlachectwo nabywanemъ było przez służbę, ale warunki do nabycia jego, zmieniały się wedle czasu, wespół ze zmianą porządku wojennéj i cywilnéj służby. CESARZ PIOTR I-szy, ustanawiając w Państwie nowe rangi nadał im też i nowe prawa. Z postanowienia Jego, wszystkie rangi służby wojennéj, poczynając od pierwszéj ober-officerskiéj, oraz wszystkie cywilne piérwszych ośmiu klass, nadawały prawo dziedzicznego szlachectwa. Postanowienie to potwierdzonemъ zostało przez CESARZOWĄ KATARZYNĘ Drugą. Ale nie tylko w oddalonychъ więcéj niż o wiek cały czasachъ PIOTRA W., lecz i za panowania KATARZYNY II, wojsko Rosyjskie było daleko mniej liczne, a zarząd cywilny potrzebował bez porównania mniej urzędników, tak, że osoby posiadające rangę 8-éj klasy, spełniały obowiązki, obejmujące obszerny zakres działania. Teraz, kiedy z rozszerzeniem granic Państwa, powiększeniemъ ludności i zaprowadzeniemъ lepszego porządku we wszystkichъ gałęziachъ zarządu, okazała się konieczna potrzeba powiększenia liczby służącychъ tak w wojennymъ jak i w cywilnymъ zawodzie, nadzwyczajne przez to pomnożenie szlacheckiego stanu musiało zwrócić na siebie szczególniejszą uwagę Naszą.

Mając zawsze na celu utrzymanie stanu szlacheckiego, który wyświadczył tyle usług dla tronu, na tym stopniu, na którym go postawiły urzędnienia krajowe, a nie chcącъ przytémъ zagradzać nikomu drogi do pozyskania przez pracę i talenta prerogatywъ szlachectwa, Uznaliśmy za stosowne, nie pozbawiającъ nikogo nabytego już przezeńъ stanemъ według istniejącychъ dotądъ rozporządzeń, prawo nabycia dziedzicznego szlachectwa, przywiązać odtądъ do rangъ wyższych, dającychъ istotną możnośćъ położenia zasługъ godnychъ takъ ważnej nagrody.

Stosownie do tego, postanawiamy na przyszłość:

1) Nie-szlachcic, zostającъ w służbie wojskowej, który podczas rzeczywistego spełniania onéj, otrzyma piérwszą oficerską rangę, otrzymuje zarazemъ prawo osobiste-

наго дворянства; дослужившийся же до штаб-офицерскаго чина приобретает дворянство потомственное. — Лица недворянскаго происхождения, получающія означенныя офицерскія или штаб-офицерскія чины при отставкѣ изъ военной службы или при переходѣ изъ ея въ гражданскую, пользуются правами: первыя личнаго почетнаго гражданства, а послѣднія — личнаго же дворянства.

2) Правила сія распространяются въ равной мѣрѣ и на служащихъ въ войскахъ, командахъ и вѣдомствахъ, въ коихъ служба, по содержанию 23 й и 24 й статей Свода Законовъ о состояніяхъ (т. IX. изд. 1842 года), въ отношеніи приобретения дворянства, сравнена съ дѣйствительною военною полевой службою.

3) Не дворяне, поступающіе въ гражданскую службу, при производствѣ на оной въ чинъ 14 го класса, получаютъ право личнаго почетнаго гражданства, а при производствѣ въ 9 й классъ вступаютъ въ права личнаго дворянства; дослужившіеся до чина 5-го класса приобретаютъ дворянство потомственное. Лица, получающія чины 9-го и 5-го классовъ въ отставку, оставляются при тѣхъ правахъ, коими пользовались по прежнимъ ихъ чинамъ на дѣйствительной службѣ; увольняемые же отъ службы съ чиномъ 14 го класса считаются личными почетными гражданами.

4) Личныя дворяне, поступающіе какъ въ военную, такъ и гражданскую службу, достигаютъ дворянства потомственнаго съ полученіемъ тѣхъ же чиновъ, кои выше означены; но и въ низшихъ чинахъ продолжаютъ пользоваться правами, принадлежащими имъ по ихъ званію.

5) Возведеніе за сими въ личное и потомственное дворянство тѣхъ изъ служащихъ, кои не достигнувъ установленныхъ для того чиновъ, способностями, отличіями по службѣ, безкорыстіемъ и доброю нравственностію обратятъ на себя Высочайшее вниманіе, зависитъ отъ непосредственнаго усмотрѣнія и благоизволенія Императорскаго Величества.

6) Все тѣ, кои, по дѣйствовавшимъ доселѣ узаконеніямъ, приобрѣли уже службою личное или потомственное дворянство, сохраняютъ и на будущее время права свои ненарушимо. Равнобѣрно, права личнаго или потомственнаго дворянства даруются и тѣмъ лицамъ, которые получаютъ чины 14 го или 8 го класса хотя и послѣ обнародованія настоящаго манифеста, но за выслугу, прежде состоянія онаго, опредѣленныхъ къ пожалованію въ сіи чины сроковъ, по надлежащемъ удостоеніи своего начальства. Сила сего правила относительно приобретения дворянства потомственнаго распространяется и на военныхъ унтеръ-офицеровъ, которые также будутъ произведены по удостоенію своего начальства въ военные офицеры, хотя и послѣ изданія сего манифеста, но за выслугу, до воспослѣдованія онаго, узаконенныхъ для производствъ сроковъ.

Данъ въ Петербургѣ, въ 11 й день Іюня, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемьсотъ сорокъ шестое, царствованія же Нашего въ двадцатое.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО
ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Высочайшимъ Приказомъ 5-го Іюня, Гродненскаго Гусарскаго Гвардейскаго Полка Полковникъ *Войниловичъ*, назначенъ Командиромъ Гусарскаго Его Величества Короля Ганноверскаго Полка.

— По представленію Главноначальствующаго надъ почтовою частію, и согласно мнѣнію Комитета Г. Министровъ, Государь Императоръ, Всемилостивѣйше соизволилъ, 14-го Мая, пожаловать въ Надворные Совѣтники Ковенскаго Губернскаго Почтмейстера, Коллежскаго Ассессора *Рейтца*, въ награду отличнаго усерднаго службѣ и особенныхъ трудовъ.

Изъ Волынской Губерніи сообщаютъ, что городъ Луцкъ, 17-го Мая, сдѣлался добычею ужаснаго пожара, который въ продолженіе пяти часовъ совершенно уничтожилъ нѣсколько сотъ домовъ, лавокъ, магазиновъ съ солью, хлѣбомъ, водкою и пр. Монастырь и церкви монахинь Бригидокъ, монастырь и церкви монахинь Сестеръ Милосердія, кафедральнаго собора зданіе (кроме церкви), монастыри Кармелитскій и Бонифратерскій, и бывшія по-базиліанскія зданія также сгорѣли. Присовокупивъ къ сему, что въ этомъ же городѣ, нынѣшнюю вес-

го шляхетства; доходящій до рэнги штабс-офицерскій, набыва права шляхетства дзедичнаго. Особы не шляхетскаго похода, отримуюае выжѣ означене офицерске луб штабс-офицерске рэнги пры одставкае зе службы войсковѣй, луб теж пры пражѣсѣи з неѣ до цивилнѣй, набываю: в пѣрвшемъ пражадку права особистаго почетнаго гражданства, в другимъ особистаго шляхетства.

2) Правила те розцягаюа сѣ заравно и до служащихъ в войскахъ, командахъ и заравдахъ, в которыхъ служба, вѣдлугъ пражиса арт. 23 и 24 Збирюи Правъ (Т. IX. вѣд. 1842 року), о Станахъ, вѣ вгльѣде набыча шляхетства, зравнонаа ест з рѣчывиста вояннаа службаа половаа.

3) Не-шляхта, зостаюае в службѣ цивилнѣй, пры отриманіи в неѣ рэнги 14 ѣй классы, набываюа права особистаго почетнаго гражданства, а пры подниміеніи до рэнги 9-ѣй классы отримуюа право особистаго шляхетства; дослугуюае сѣ до рэнги 5-ѣй классы, отримуюа шляхетство дзедичнае. Особы, отримуюае рэнги 9-ѣй и 5-ѣй классы в одставкае, позостаюа пры правахъ служащихъ пражеднимъ ихъ рангамъ, какіе мѣли в цагу рѣчывистѣй службы; бираюае за одставкае з рэнга 14-ѣй классы, уважалоа сѣ за особистыхъ почетныхъ гражданъ.

4) Особиста шляхта, вѣходяоа до службы такъ вояннѣй какъ цивилнѣй, набываюа шляхетство дзедичнае, по отриманіи рангъ выжѣ означеныхъ; але и в ныжшыхъ рангахъ, не пражстаюа уываае пражогатывъ, служащихъ имъ подлугъ ихъ стану.

5) Подниміеніе до особистаго и дзедичнаго шляхетства тыхъ зе служащихъ, которыхъ не отримавшы рангъ ку temu установionychъ, здолносаіями, одзначеніемъ сѣ в службѣ, безинтерессовносаіа и добрѣмъ пражѣпованіемъ звраоа на сѣбе Найвыжшаа увагѣ. залежы отъ безпражеднихъ вгльѣдовъ и воли ЯЕГО ЦЕСАРСКІЕЈ МОСЦІ.

6) Сі вшысеы, которыхъ вѣдлугъ истиняюахъ дотыхъ-цаз розпраждѣнъ, набыли жуз праже службу особисте луб дзедичнае шляхетство, заховуюа и надалъ права своје нѣнарарушене. Равнонѣе права особистаго и дзедичнаго шляхетства удзѣлаюа сѣ и тымъ особамъ, которѣ отримуюа рэнги 14 ѣй луб 8 ѣй классы, хочіаа и по оглосженіи нынѣшнаго Манифеста, але за выслуженіе праже выжсїемъ онаго термінюв до отриманія тыхъ рангъ пражисаныхъ, по належытѣмъ зашвѣдоженію своѣй Звѣрчжносаі. Правіло то вѣ вгльѣде набыча шляхетства дзедичнаго, розцягаа сѣ в цаѣй силѣ и до воянныхъ унтер-офицеровъ, которыхъ такжѣ, по зашвѣдоженію своѣй Звѣрчжносаі, бѣда подниміеніи до рэнги офицерскѣй, хочіаа жуз по вѣданіи tego Манифеста, але за выслуженіи праже выжсїемъ онаго термінюв дла авансу правами пражисаныхъ.

Данъ в Петербургѣ, 11-го Сзевца, року од народзѣннѣя Хрыста тысяча осмьсетъ четвѣрдзѣстаго пѣтаго, панованнѣя Нашаго, двѣдзѣстаго.

На оригинале власна ЯЕГО ЦЕСАРСКІЕЈ МОСЦІ
рѣкаа подписано:

НИКОЛАЙ.

Праже Найвыжшѣй Розказъ Дзѣнны, 5-го Сзевца, Полковникъ Полку Гродзѣнскаго Хузаровъ Гвардыи *Войниловичъ*, мнаноуае зостае Довѣдчаа Полку Хузаровъ Крѣла Ямци Пановскаго.

— На пражѣставленіе П. Главнаго Звѣрчжника Вѣдзѣлау Почт и на Зданіе Комітету П. Министровъ, ЯЕГО ЦЕСАРСКАА МОСЦЬ в д. 14 Мая рачылъ подниміе до рэнги Радчы Двору, Почтминистра Губерннѣнаго Ковнѣнскаго Ассессора Коллежнѣнаго *Рейтца*, в награду одзначенѣй горливосаіа службы и праже сзѣчегольныхъ.

З губернии Волынской доносза, зе мнasto Luck, днѣя 17 Мая, стаоа сѣ пагваа окрѣпнаго пожара, которъ в пѣцїи годзїнахъ похлѣналъ кнлѣсетъ домюв, склѣповъ, складюв соли, збожа, водкн и т. д. Класзтор и косїолъ П. Бригидекъ, класзтор и косїолъ Сїостр Мнлоснрджнѣя, Катедральне мурѣ цаікнѣмъ (прѣчъ косїола), класзтор XX. Кармелнїюв, Боннфратрюв, и даыне по-Базыліанскіе гнѣначы, сплѣнѣлы. Помнѣае, азъ в тымъ же мѣсїе рѣй вїоснрѣ по-вѣдзъ зннсзчыла и зносла окоо сто домюв: можаа собнѣ утворзѣе поѣчїе клѣск и нѣдзы мнсзкѣнцюв, которыхъ в обн тыхъ рѣзѣхъ ннвѣрчаване поннсла стрѣя.

ного, наводненіемъ разрушено и снесено около ста домовъ, можно себѣ составить понятіе о злополучіи и бѣдѣ жителей, понесшихъ въ обоихъ этихъ случаяхъ неисчислимыя потери. Для доставленія имъ вспоможенія, открыты добровольныя приношенія, которыя могутъ быть отовсюду присылаемы.

Извѣстія съ Кавказа.

Съ наступленіемъ весны, когда войска наши приготавливаются къ походу и устраниваютъ все нужное для будущихъ зимнихъ квартиръ, мирные Горцы обыкновенно пользуются теплою погодою и подножнымъ кормомъ, чтобы дѣлать хищническіе набѣги на плоскости *) по своему произволу и болѣе значительныя вторженія по наущеніямъ и повелѣніямъ *Шамиля*. Въ семь году, покушенія ихъ были вообще и незначительны и безуспѣшны.

Съ Марта мѣсяца, со стороны Южнаго-Дагестана, измѣнникъ *Даниель Бекъ*, бывшій Султанъ Елисейскій, съ сильною партіею миридовъ и тремя орудіями ходилъ по разнымъ обществамъ того края, болѣе или менѣе отклоняющимся отъ всякихъ военныхъ дѣйствій, силою бралъ у нихъ аманатовъ и забиралъ, гдѣ могъ, тѣхъ изъ жителей, которые показывали склонность къ Русскимъ. Онъ занялъ село Чохъ, не смотря на двухъ-дневное сопротивленіе жителей; при приближеніи же малой части Самурскаго отряда, подъ командою Полковника Князя *Орбелиanova*, немедленно отступилъ, съ намѣреніемъ сперва идти въ Акушу, но въ этомъ былъ предупрежденъ движеніемъ туда, по распоряженію Командующаго войсками въ Северномъ и Нагорномъ-Дагестанѣ, Генералъ-Лейтенанта Князя *Бebutova*, 6 ти баталіоновъ подъ командою Генералъ-Маіора Князя *Кудашева*. Акушская и Цудухаринская провинціи не только намъ остались вѣрными и спокойными, но выставили значительную часть своей милиціи противъ миридовъ. Въ послѣдствіи, *Даниель Бекъ* хотѣлъ, или угрожалъ, сдѣлать нападеніе на нашу Лезгинскую линію, но хорошими и дѣлательными распоряженіями Командующаго ею, Генералъ-Лейтенанта *Шварца*, принужденъ былъ оставить свое намѣреніе.

На сѣверѣ, по распоряженію *Шамиля*, 12 го Апрѣля, партія до 5 т. человекъ съ орудіями была послана для внезапнаго нападенія на укр. Умаханъ-Юртъ. — Гарнизонъ, всегда готовый къ оборонѣ, открылъ огонь по неприятелю; по первымъ выстрѣламъ, Полковникъ *Ранжевскій*, съ 2-мъ баталіономъ Егерскаго Князя Чернышева полка, вышелъ изъ укр. Куринскаго, а Командиръ Гребенскаго Казачьяго полка, Маіоръ *Сусловъ*, съ двумя сотнями Казаковъ поспѣшилъ изъ Амиръ-Аджи-Юрта. Неприятель, замѣтивъ движеніе Полковника *Ранжевскаго*, оставивъ пѣхоту противъ атакованнаго укрѣпленія, со всею конницею (около 2,000 человекъ) бросился на баталіонъ Егерей. Полковникъ *Ранжевскій*, извѣстивъ многими отличіями на Кавказѣ, построивъ баталіонъ въ каре, отражалъ всѣ натиски неприятеля, откуда Маіоръ *Сусловъ* не подоспѣлъ къ нему съ казаками. Въ то же самое время, Командующій Лѣвымъ Флангомъ Кавказской Линіи, Генералъ-Лейтенантъ *Гасфордъ*, услышавъ о нападеніи, двинулся изъ кр. Грозной къ Умаханъ-Юрту съ четырьмя баталіонами пѣхоты. Неприятель, отраженный со всѣхъ сторонъ, поспѣшно отступилъ въ лѣса съ довольно-значительнымъ урономъ; въ числѣ убитыхъ находится одинъ изъ храбрѣйшихъ и довѣренныхъ *Шамилю* *Чеченцевъ*; наша же потеря незначительна. Мирные жители предмѣстія Умаханъ Юрта, усердно содѣйствовали къ отраженію неприятеля, и потеряли ранеными нѣсколько человекъ. По извѣстіямъ отъ лазутчиковъ, Горцы, участвовавшіе въ семь покушеніи, упали духомъ, и разошлись по домамъ, а послѣ того, не смотря на всѣ настоянія *Шамиля*, никакого значительнаго сбора неприятельскаго уже не было.

Между тѣмъ, войска, назначенныя для наступательныхъ дѣйствій въ горы, двинулись на сборные пункты. — Генералъ отъ Инфантеріи *Лидерсъ*, сосредоточилъ Чеченскій отрядъ въ укрѣпл. Воздви-

ку въспаріи ихъ отворзона jest składka, do której zewsząd mogą być nadsyłane ofiary.

Вѣдомости зъ Кавказа.

За надѣяніемъ весны, киды войска наше готuja się do marszu i urządzają wszystko co jest potrzebnem dla przyszłychъ кватеръ зимовыхъ, неускромieni Górale, korzystając zъ ciepłej pory i łatwego przekarmienia swychъ koni, przedsięwiorą zwykle rozbojnicze wycieczki na płaszczyzny *) a niekiedy i większe wyprawy, zъ namowy i rozkazówъ *Szamiła*. W roku obecnymъ, najazdy ichъ były wъ ogólności nieznaczące i nieskuteczne.

Począwszy odъ мѣсяца Марца, ze strony Południowego Dagestanu, zdrajca *Daniel-Bek*, były Sultan Elisujski, zъ wielką liczbą miuridów i trzema armatami, udawał się do różnychъ gminъ тѣj krajiny, mniej więcej unikającychъ wojny, brałъ przemocą odъ nichъ *amanatów* (zakładników), i gdzie mógł samychъ mieszkańców, wъ których przychylnosć ku Rossyanomъ postrzegał. Opanował wieś Czoch, po dwudniowymъ ze strony mieszkańcówъ odporze; jednakъ za zbliżeniemъ się małej cząstki oddziału Samurskiego, podъ dowództwemъ Półkownika *Xięcia Orbeljanowa*, cofnął się niezwłocznie, zъ zamiaremъ uderzenia na Akuszę; ale go uprzedziło sześć баталіоновъ, które dowodzący wojskami wъ północnymъ i górnymъ Dagestanie, Jenerał-Porucznikъ *Xiąże Bebutow*, posłałъ tamъ podъ dowództwemъ Jenerał Majora *Xięcia Kudaszewa*. Prowincye Akuszynska i Cudacharynska, nie tylko pozostały namъ wiernymi i spokojnymi, ale nadto wystawiły znaczną częśćъ swojej милиціи przeciwko miuridomъ (powstańcom). Następnie, *Daniel Bek* chciał, lubъ udawałъ że chce, uderzyć na naszą linія Lesgistynską, ale wъ skutekъ stosownychъ i niezwłocznychъ rozporządzeńъ Dowódcy тѣj, Jenerał-Porucznika *Szwarca*, zmuszony byłъ zaniechać swojego przedsięwzięcia.

Na północy, zъ rozporządzeńъ *Szamiła*, 12 Kwietnia, oddziałъ wynoszący około 5,000 ludzi zъ działami, posłany byłъ dla uderzenia nagle na warownię Umachan-Jurt. Zalogą, zawsze do obrony gotową, zaczęła dawać ognia do nieprzyjaciela. Po pierwszychъ wystrzałachъ, Półkownikъ *Ranżewski*, zъ drugimъ баталіономъ Półku Strzelców *Xięcia Czernyszewa*, wyszedłъ zъ warowni Kurynskiej, a Dowódzca Griebińskiego Półku Kozaków, Majorъ *Susłow*, zъ dwiestu Kozakami pośpieszyłъ wъ pomoc zъ Amir-Adży-Jurta. Nieprzyjaciel, postrzegłszy nadchodzącego Półkownika *Ranżewskiego*, zostawiłъ piechotę podъ szturmowaną przezъ się warownią, a samъ zъ całą jazdą (około 2,000 ludzi), uderzyłъ na баталіонъ Strzelców. Półkownikъ *Ranżewski*, znajomy zъ wielu walecznychъ czynówъ na Kaukazie, uszykowałъ баталіонъ wъ kwadrat, odpierałъ mężnie wszystkie natarcia nieprzyjaciół, dopóki Majorъ *Susłow* nie nadszedłъ zъ Kozakami na pomoc. Wъ tymъże samymъ czasie, Dowódzca Lewego Skrzydła Kaukazkiej Linii, Jenerał-Porucznikъ *Haxfort*, dowiedziawszy się o tymъ napadzie, wyruszyłъ zъ twierdzy Groźnej do Umachan-Jurty zъ czterema баталіонами Piechoty. Nieprzyjaciel, na wszystkichъ punktachъ złamany, szukałъ śpiesznie schronienia wъ lasach, poniosłszy dość znaczną stratę. Wъ liczbie zabitychъ znajduje się jeden zъ najwaleczniejszychъ powiernikówъ *Szamiła*; strata zaś zъ naszej strony była nieznaczająca. Podlegli namъ Czeceńcy, mieszkańcy przedmѣstia Umachan-Jurty, dopomogli szczerze do odparcia nieprzyjaciół i mieli kilku ludzi rannych. Podługъ wiadomości odъ szpiegów, Górale, którzy należeli do тѣj wyprawy, upadli całkiemъ na duchu i rozeszli się do domówъ. Odtądъ już, mimo wszelkie nalegania *Szamiła*, nieprzyjaciel nigdzie się wъ znacznej sile nie ukazywał.

Tymczasemъ войска, przeznaczone do zaczepnychъ działań wъ górachъ, zbierać się zaczęły na wskazanychъ punktachъ. Jenerałъ Piechoty *Liders*, zgromadziłъ oddziałъ Czeceński wъ warowni Wozdwiżeńskiej; Jenerał-Porucznikъ

*) На Кавказѣ пространство отъ подножія горъ до рѣкъ: Кубани, Малки и Терека принято называть общимъ выраженіемъ — плоскость.

*) Przestrzeń odъ podnóża górъ do rzekъ: Kubani, Malki i Tereka, zowie się na Kaukazie ogólnymъ wyrazemъ *plaszczyzna*.

женскомъ; Генераль-Лейтенантъ Князь *Бebutowъ*, Дагестанскій отрядъ къ укр. Темиръ-Ханъ-Шуръ; въ Южномъ Дагестанѣ Командующій Самурскимъ отрядомъ, Генераль-Маіоръ Князь *Аргутинскій-Долгорукій*, въ Чирахѣ, чтобъ идти далѣе къ Кумуху; Начальникъ Лезгинской Линіи, Генераль-Лейтенантъ *Шварцъ*, въ кр. Закаталахъ.

Г. Главнокомандующій, осмотрѣвъ все наши линіи и укрѣпленія у подошвы горъ, отъ Владикавказа до Каспійскаго Моря, Темиръ-Ханъ-Шуру и укр. Евгеніевское, прибылъ въ укр. Ташъ-Кичу, куда и вся главнал квартира войскъ къ нему присоединилась.

28-го Мая Главнокомандующій прибылъ въ кр. Внезапную, куда пришелъ въ тотъ же день Генераль отъ Инфантеріи *Лидерсъ*, съ Чеченскимъ отрядомъ, изъ укр. Воздвиженскаго.

Въ это время непріятель въ большомъ сборѣ нигдѣ не показывался; но дѣлалъ во многихъ случаяхъ безуспѣшныя хищническія покушенія, и только у укр. Казіюрта успѣлъ отогнать нѣсколько пасущихся лошадей. Близъ Темиръ-Ханъ-Шуры Горцы были строго наказаны, при нападеніи 5-го Мая на обозъ, конвоируемый 1-ю Гренадерскою ротою Апшеронскаго Пѣхотнаго полка; непріятель мужественно отраженъ и понесъ большую потерю; Штабсъ-Капитанъ *Зонаревскій*, особенно отличившійся въ этомъ дѣлѣ, тяжело раненъ. 25-го Мая, близъ Амиръ-Аджи-Юрта показалась партія около 60-ти человекъ. Полсотни казаковъ Моздокскаго Линейнаго полка поспѣшно переправились черезъ Терекъ, бросились на непріятеля и обратили его въ бѣгство; нѣкоторые изъ доброконныхъ казаковъ, не смотря на малочисленность свою, кинулись въ погоню и изрубили нѣсколько лучшихъ наѣздниковъ; при этомъ Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго полка Корнетъ Князь *Мейерскій*, въ рукопашномъ бою, тяжело раненъ въ руку.

Во время слѣдованія отряда Генерала *Лидерса* изъ кр. Грозной, развѣдъ, посланный отъ Грузинской Конной Миліціи, изъ 7-ми человекъ, для осмотра балки близъ р. Нефтянки, встрѣтилъ партію 20 Чеченцовъ съ Набескимъ значкомъ. Храбрые миліціонеры немедленно на нихъ бросились, убили 1-го и ранили 3-хъ, а урядникъ *Мулла-Абдуль-Мулла-Мустафа Оглы* захватилъ значекъ, безъ всякой съ нашей стороны потери.

26-го Мая, Походный Атаманъ Донскаго Войска, Генераль-Маіоръ *Хрециатицкій*, слѣдуя съ полсотнею казаковъ изъ Темиръ-Ханъ-Шуры въ кр. Внезапную, увидѣлъ нѣсколько пѣшихъ Чеченцевъ у опушки лѣса, и послалъ туда 20 казаковъ, которые, отбѣжавъ непріятелю отступленіе, бросились на него въ пики. Чеченцы отчаянно защищались ружейнымъ огнемъ и кинжалами, но изъ 13-ти человекъ, двое только успѣли уйти, прочіе все изрублены, и все ихъ оружіе досталось въ добычу казакамъ. При семъ убитъ 1-нъ казакъ; ранены: Есаулъ *Титовъ* кинжаломъ въ обѣ ноги, 2 урядника и 2 казака, все кинжалами.

31-го числа Главнокомандующій, съ отрядомъ Генерала *Лидерса*, идетъ въ Балтугай, а Генераль-Лейтенантъ Князь *Бebutowъ* прибываетъ въ укр. Евгеніевское.

Варшава, 6 Іюля.

Советъ Управленія, въ засѣданіи 22 Мая (3 Іюня) с. г. выдалъ 15-лѣтнюю привилегію Феликсу *Тылинцкому*, изобрѣтателю, и Павлу *Катинскому*, его товарищу, на изобрѣтенную ими машину для жатія хлѣба съ распространеніемъ такой привилегіи на все Царство Польское.

Значительнѣйшіе выигрыши частныхъ облигацій по займу во 150 милліоновъ, вынутые донынѣ въ тиражъ съ 1-го Іюля, слѣдующіе: Н-ръ 246,639 выигралъ самую значительную сумму, именно 1,200,000 пол. злот.; Н-ръ 169,771 выигралъ 250,000 зл.— Н-ра 95,467 и 199,252 выиграла каждый по 150,000 пол. зл. Н-ра 10,304, 67,607, 75,920, 97,025, 149,636, 202,191, выиграла каждый по 25,000 пол. зл.— Н-ра 75,942, 97,024, 97,026, 156,701, 190,497, 210,621, 268,619, 296,699, выиграла по 14,500 пол. зл.— Н-ра 41,522, 41,550, 42,105, 90,943, 95,481, 95,484, 134,740, 150,671, 155,789, 172,230, 190,401, 256,430, выиграла по 7,000 пол. зл.

Хіяже *Bebutowъ*, oddział Dagestański w warowni Temir-Chan-Szura; w południowym Dagestanie Dowódzca Samurskiego oddziału. Jenerał Major Хіяже *Argutynski-Dolgoruki*, w Czyrachu, mając iść dalej do Kumuchu; Naczelnik Linii Lezgińskiej, Jenerał-Porucznik *Szwarc*, w warowni Zakatalach.

Р. Глównodowodzący, obejrzał wszystkie nasze linie i warownie u podnóża gór, od Władykaukazu do morza Kaspijskiego, Temir-Chan-Szurę i warownię Eugeniowską, przybył do warowni Tasz-Kicz, gdzie też cała główna kwatera wojsk z nim się połączyła.

28-go Maja Głównodowodzący przybył do warowni Wniezapnaja, dokąd w tymże samym dniu nadszedł Jenerał Piechoty *Liders* z Czezeńskim oddziałem, z warowni Wozdwiżenskiej.

Okolo tego czasu nigdzie się nieprzyjacieli w znacznej liczbie nie pokazywał; ale na wielu miejscach, w sposób rozbojniczy, robił nieskuteczne napady, i tylko przy warowni Kazi-Jurt udało się mu zachwycić kilkanaście pasących się koni. Niedaleko Temir-Chan-Szurę, Górale ciężką odnieśli karę przy napadzie d. 5 Maja na transport idący pod konwojem 1-jej rotы Grenadyerów Apszerońskiego Półku Piechoty: nieprzyjacieli mężnie został odparty i ponosił znaczną klęskę. Sztabś-Kapitan *Zonarewski*, który się szczególnie w tej potrzebie odznaczył, był ciężko ranny. 25-go Maja, niedaleko Amir-Adży-Jurty ukazał się oddział Górali około 60-ciu ludzi. Pięćdziesiąt Kozaków Mоздокского Linijnego Półku spieszenie przeprowadili się przez rzekę Terek, uderzyli na nieprzyjaciół i zmusili ich do ucieczki; niektórzy zaś z Kozaków, na dzielniejszych koniach, bez względu na małą swą liczbę, puscili się w poгонъ za uciekającymi i kilkunastu z nich trupem položyli; przyczem kornet Półku Huzarów Lejb-Gwardyi, Хіяже *Mieszczerskoj*, został ciężko ranny w rękę.

W czasie pochodu oddziału Jenerała *Lidersa* z warowni Groznej, patrol posłany przez Gruzińską konną milicję, złożony z siedmiu ludzi, dla obejrzenia wąwozu niedaleko rz. Neftianki, napotkał oddział 20 Czezeńców pod chorągwią Naibów. Waleczni żołnierze milicji niezwykle uderzyli na nich, jednego položyli na placu, i trzech raniли, a Uradnik *Mulla-Abdul-Aga-Mulla-Mustafa-Ogły* zabral im chorągiew, bez żadnej straty z naszej strony.

26-go Maja, Ataman wojska Dońskiego, Jenerał-Major *Chreszczatycki* idąc z 50-ciu Kozakami z Temir-Chan-Szurę do warowni Wniezapnej, postrzegł kilkunastu pieszycy Czezeńców przy wstępie do lasu, i posłał tam 20 Kozaków, którzy przeciwstawy odwrót nieprzyjacielowi, rzucili się na niego z pikami. Czezeńcy bronili się z mestem rozpacz, ręcznym ogniem i sztyletami, wszakże z 13 ludzi dwóch tylko ujęć potrafiło, reszta została zabrana na placu, a wszystka broń dostała się w zdobyczy Kozakom. W tej potrzebie zabity został jeden Kozak; ranieni zaś: Esaul *Titow* sztyletem w obie nogi, dwóch uradników i dwóch Kozaków, wszyscy też sztyletami.

31-go Maja, Głównodowodzący, z oddziałem Jenerała *Lidersa*, idzie do Baltugaju, a Jenerał-Porucznik Хіяже *Bebutowъ*, pójdzie do warowni Eugeniowskiej.

Warszawa, 6 lipca.

Rada Administracyjna, na posiedzeniu swoim dnia 22 Maja (3 Czerwca) r. b., udzieliła piętnastoletni list przyznania, Felixowi *Tyminickiemu*, jako wynalazcy, a Pawłowi *Kaczyńskiemu*, jako spółnikowi, na machinę do żęcia zboża, z rozciągnięciem takowego listu na całe Królestwo Polskie.

Znaczniejsze wygrane Obligacji Czastkowych z pożyczki 150-miljonowej, dotąd, od d. 1 lipca, losem wyciągnięte, są następujące: N-er 246,639 wygrał największy los 1,200,000 zł. pol.— N-er 169,771 wygrał 250,000 zł. pol.— N-ra 95,467 i 199,252 wygrały każdy po 150,000 zł. pol.— N-ra 10,304, 67,607, 75,920, 97,025, 149,636, 202,191, wygrały każdy po 25,000 zł. pol.— N-ra 75,942, 97,024, 97,026, 156,701, 190,497, 210,621, 268,619, 296,698, wygrały każdy po 14,500 zł. pol.— N-ra 41,522, 41,550, 42,105, 90,943, 95,481, 95,485, 134,740, 150,671, 155,789, 172,230, 190,401, 256,430, wygrały każdy po 7,000 zł. pol.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ, 22 Іюня

17 го числа с. м., въ Парижѣ была ужасная гроза. Въ 8 часовъ разразилась туча надъ самою столицею; въ продолженіе трехъ четвертей часа дождь лилъ ливнемъ; улицы превратились въ быстрые потоки. За нѣсколько дней предъ симъ, именно 12-го Іюня, была такой не выносимый жаръ, что нѣсколько булочниковъ задохлись при печеніи хлѣба. Въ типографіяхъ жаръ сей былъ причиною остановки работы; онъ расплавлялъ цилиндры типографическихъ чернилъ, состоящіе, какъ извѣстно, изъ камеди и патоки. Изъ южныхъ департаментовъ также получаютъ извѣстія о бурляхъ и наводненіяхъ, причинившихъ тамъ значительныя убытки.

— Нѣкоторые журналы совершенно неосновательно сообщили, будто бы нѣкоторымъ начальникамъ партіи Эспартеристовъ, вслѣдствіе требованія мадритскаго двора, предписано удалиться изъ Парижа. Напротивъ того, другіе сообщаютъ, что Г. Мендизабаль и всѣ знатные члены сей партіи находятся въ Парижѣ и никакого предписанія подобнаго рода не получали отъ французскаго правительства.

— Говорятъ, что правительство ничего еще не рѣшило на счетъ снабженія Донъ Карлоса паспортами, и что они даны будутъ для прохода не къ Пиринеямъ, но къ верхнимъ Альпамъ, куда, какъ утверждаютъ, отправится супруга Донъ Карлоса, онъ же самъ поѣдетъ во Флоренцію.

— Изъ Тулона сообщаютъ, что вслѣдствіе полученной тамъ телеграфической депеши изъ Парижа, паровой фрегатъ Асмоней отплылъ внезапно неизвѣстно куда. Назначеніе сего фрегата должно быть весьма неожиданно. Полагаютъ, что онъ отправится вслѣдъ за пароходомъ *Narval* въ Барселону, гдѣ Королева Изабелла имѣетъ привести въ исполненіе рѣшительное предпріятіе.

— Съ большимъ успѣхомъ производятъ теперь опыты, касающіеся освѣщенія, посредствомъ электромагнетизма, общественныхъ дорогъ во Франціи; дороги эти будутъ, въ такомъ случаѣ свѣтлѣ парижскихъ улицъ, на что требуются издержки менѣе значительныя, нежели для другаго какого либо способа освѣщенія.

— Говорятъ будто бы Г. Дагерръ снова сдѣлалъ важное изобрѣтеніе, посредствомъ коего молодое дерево, съ помощію извѣстнаго рода прививанія, достигаетъ обыкновеннаго 3-хъ или 4-хъ-лѣтняго возраста, въ продолженіе 3-хъ или 4-хъ мѣсяцевъ.

— Одна изъ пребывавшихъ здѣсь Индіянокъ скончалась отъ тоски по роднѣ. Не задолго до кончины, по желанію мужа, она приняла святое крещеніе, и погребена на Монтмартрскомъ кладбищѣ.

23 Іюня.

Палата депутатовъ все еще разсматриваетъ бюджетъ морскаго министерства, который, вѣроятно, завтра будетъ утвержденъ. На содержаніе этого министерства требуется сумма въ 24,365,400 фр.

— Королевскимъ постановленіемъ потребованы на службу 42,150 конскриптовъ 1843 года.

— Французскій флотъ въ 1837 году состоялъ—изъ 41 линейнаго корабля, изъ коихъ 17 находились еще на верфяхъ, 36 фрегатовъ, изъ коихъ 20 еще строились, и 35 пароходовъ, въ 4,630 силъ. Въ 1845 году Франція имѣетъ 39 линейныхъ кораблей, 27 фрегатовъ и 47 пароходовъ.

— На прошедшемъ засѣданіи, плата единогласно постановила, чтобы при открытіи засѣданій въ 1846 году, представленъ былъ въ оную подробный отчетъ о флотѣ, т. е., о числѣ экипажей, судовъ и военныхъ снарядовъ.

— Изъ Тулона отправлена инструкція французской эскадрѣ, находящейся въ Средиземномъ морѣ. Эскадра сія отправится къ Барселонѣ, но не въ близкіе къ этому городу порты.

— Герцогъ Монпансье и маршалъ Бюжо пріѣхали въ Альжиръ, 12-го с. м., по-полудни. Маршалъ Бюжо казался не совсемъ выздоровѣвъ отъ лихорадки, полученной въ походѣ. По послѣднимъ донесеніямъ, полученнымъ изъ южныхъ областей Альжиріи, Абдъ Кадеръ принужденъ былъ обратиться на западъ, по поводу встрѣченнаго отъ арабскихъ племенъ въ Сахарѣ сопротивленія, и по описанію непріязненныхъ дѣйствій со стороны мароккесскаго Султана. Распоря-

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, 22 czerwca.

Dnia 17 t. m. panowała w Paryżu okropna burza, która cały widnokrąg zakryła. O godzinie 8-jej prawdziwa trąba wodna wylała się na stolicę; przez trzy kwadransy deszcz lał strumieniami; ulice zamieniły się w potoki. Przedtém zaś, w dniu 12 czerwca, panowało tak nadzwyczaj duszne gorąco, iż kilku piekarskich robotników uduśiło się przy pieczeniu chleba. Po drukarniach również gorąco opóźniało roboty, rozkładając wałki do naprowadzania farby, złożone, jak wiadomo, z gummy i papki cukrowej. Z południowych Departamentów donoszą też o burzach i o powodziach, które tam znacznie zrzędziły szkody.

— Niektóre dzienniki mylnie doniosły, jakoby kilku Hiszpanów, naczelników stronnictwa Esparterowskiego, miało otrzymać rozkaz do opuszczenia Paryża, w skutku żądania dworu madryckiego. Przeciwnie donoszą, że P. Mendizabal, i wszyscy znakomitsi członkowie tego stronnictwa, znajdują się w Paryżu i nie otrzymali żadnego podobnego rozkazu od rządu francuzkiego.

— Mówią, że rząd nie jeszcze nie postanowił względem udzielenia paszportów Don Karłosowi, i że takowe mają być udzielone nie do Pyreneów, ale do wyższych Alp, dokąd, jak mówią, udać się ma małżonka Don Karłosa; on zaś sam pojedzie do Florencyi.

— Z Tuluonu piszą: W skutku nadeszłej depeszy telegraficznej z Paryża, parowa fregata *Asmodeusz* odplynęła nagle nie wiadomo dokąd. Missya jej musi być bardzo pilna. Sądzą, że pośpieszy za parostatkim *Narval* do Barcelony, gdzie Królowa Izabella ma uskutecznić pewne stanowcze przedsięwzięcie.

— Z bardzo pomyslnym skutkiem robią doświadczenia, aby gościnie publicznej we Francyi oświecić światłem elektro magnetycznym. Tym sposobem drogi publicznej byłyby jasniejsze niż teraz ulice Paryża, a koszta mają być mniejsze niż innego rodzaju oświecenia.

— P. Daguerre zrobić miał zaowu ważny wynalazek, za pomocą którego, młode drzewo, przez pewien rodzaj szczepienia, rozwija się tak szybko w przeciągu 3 ch do 4-eh miesięcy, jak zwykłe w trzech lub czterech latach.

— Jedna z bawiących tu Indyanek umarła tu na tęsknotę za swoją ojczyzną. Wkrótce przed zgonem została na żądanie męża swego ochrzczoną, i pochowano ją na cmentarzu Montmartre.

Dnia 23 czerwca.

Izba Deputowanych naradza się ciągle nad budżetem ministerstwa morskiego, który jutro ostatecznie uchwalony będzie. Ministerstwo pomienione żąda 24,365,400 franków.

— Postanowieniem Królewskim powołano do służby za 1843 rok 42,150 popisowych.

— Flota francuzka składała się w 1837 roku, z 41 okrętów liniowych, z których 17 leżało na warsztatach; z 36 dokończonych, a 20 budujących się fregat, i z 35 parostatków, o sile 4630 koni. W roku bieżącym, Francya posiada 39 okrętów liniowych i 37 fregat, tudzież 47 parostatków.

— Izba Deputowanych, na wczorajszym posiedzeniu, jednozgodnie uchwaliła, aby przy otwarciu narad w roku 1846, przedstawiono jej dokładny rapport o stanie marynarki, a mianowicie o liczbie osób, okrętów, i zapasów wojennych.

— Z Tuluonu wysłano nowe instrukcje flocie, odbywającej ćwiczenia na morzu Śródziemnym; flota pomieniona uda się następnie w stronę Barcelony, ale jednak nie do blizkich jej portów.

— Xiążę Monpensier i Marszałek Bugeaud przybyli do Algieru 12 go b. m., z południa. Marszałek zdawał się jeszcze być cierpiącym po febrze, której dostał podczas wyprawy. Według ostatnich wiadomości, od branych ze stron południowych Algieryi, Abd-el-Kader zmuszony był udać się na zachód, już to w skutku oporu plemion Algierskich w Saharze, już z obawy nieprzyjaznych kroków władcy Marokkańskiego. Rozkaz Marszałka, nakazujący rozbrojenie plemion, które rokosz podniosły,

женіе маршала Бюжо, на счетъ обезоруженія взбунтовавшихся племенъ, исполнено во всей точности. Въ Орлеанвилль доставлено 1,700 ружей. Генералы Буржоли и Реве остались еще въ завоеванныхъ провинціяхъ, для окончательнаго принятія оружія отъ жителей. Полковникъ Сентъ-Арно отобралъ у тенекаго племени 800 ружей. Этими мѣрами, казавшимися сначала невозможными для и полненія, Французамъ досталось до 3,000 арабскихъ ружей.

— Герцогъ Манпансье отправился въ Блиду, для осмотра работъ надъ рѣкою Шифою; 17-го числа онъ отплылъ въ Тунисъ, посѣтитъ Мальту, Смирну Константинополь, и чрезъ Неаполь возвратится во Францію.

— Арабы 4-го с. м. вновь атаковали гарнизонъ въ Буджіа но пушечными выстрѣлами принуждены были къ отступленію. Вечеромъ они опять воротились, и сожгли приготовленный нашими солдатами запасъ сѣна.

— Изъ Орана, отъ 10 го с. м. пишутъ что Французскія войска выступаютъ во внутреннія области страны, и сражались уже съ Арабами. Въ области Джемма-Газуадъ, проливные дожди и саранча причинили большія опустошенія. Между Тенесомъ и Мостаганемомъ не возстановлено еще совершеннаго спокойствія.

— Въ Константиинѣ, откуда получены извѣстія, по 13-е число с. м., не знали еще, когда генераль Бедо возвратится изъ похода въ Аурескія горы. Генераль Левассеръ прииладъ временно начальство надъ областью Батена. Въ этой странѣ войска очень страдали отъ дувшаго спрокко; сверхъ того саранча появилась повсюду на поляхъ.

24 Іюня.

Кажется, что въ палатѣ депутатовъ будетъ еще четыре или пять засѣданій, для разсмотрѣнія и принятія различныхъ проектовъ, внесенныхъ въ роспись занятій, однако же надобно полагать, что часть сихъ проектовъ отложена будетъ на слѣдующій годъ. Эта участь ожидаетъ и проектъ желѣзной дороги изъ Бордо въ Сеть, и отрасль оной въ Кастро. Проектъ этотъ былъ уже разсматриваемъ третьяго дня въ отдѣленіяхъ палаты. Многие изъ членовъ предлагали оставить его до будущихъ засѣданій. Члены требовали поспѣшнѣйшаго сооруженія южной желѣзной дороги, которая имѣетъ соединить океанъ съ Средиземнымъ моремъ; и хотя двухъ засѣданій было бы достаточно для разсмотрѣнія и рѣшенія этого вопроса, но сомнительно, чтобы этотъ проектъ былъ утвержденъ въ настоящемъ году. Вчера палата утвердила бюджетъ морскаго министерства, и потомъ приступила къ соображенію бюджета народнаго просвѣщенія, который разсматривала и на сегодняшнемъ засѣданіи.

— Министръ народнаго просвѣщенія г-нъ Сальванди, совершенно выздоровѣлъ.

26 Іюня.

Третьяго дня и вчера палата депутатовъ разсматривала бюджетъ министерства народнаго просвѣщенія, именно по части низшихъ учебныхъ заведеній.

— Палата перовъ утвердила вчера постановленіе о построеніи новаго зданія для помѣщенія министерства внутреннихъ дѣлъ, управленія штемпельнаго сбора и архива счетной палаты, большинствомъ 95 голосовъ противъ 6. Потомъ палата разсматривала проектъ желѣзной дороги къ бельгійской границѣ, и утвердила этотъ проектъ 103 голосами, противъ 5 ти. Вчера палата занималась соображеніемъ закона о полиціи на желѣзныхъ дорогахъ.

— Слышно, что испанскій министръ Мартинезъ де ла Роза вскорѣ поѣдетъ въ Парижъ и Лондонъ, для совѣщаній относительно бракосочетанія Королевы Изабеллы II.

— Герцогъ Монпансье, 18-го с. м., отплылъ на пароходѣ „Гомеръ“, изъ Альжира въ Левантъ.

— Англійскій посланникъ при испанскомъ дворѣ, г-нъ Бульверъ, выѣхалъ отсюда въ Лондонъ; но чрезъ два дня онъ возвратится къ своему посту.

— Говорятъ, что Королева Марія Христина намѣрена имѣть свиданіе въ Римѣ съ Донъ Карлосомъ и старшимъ его сыномъ.

— Въ Гаврѣ получены донесенія изъ Нью-Йорка по 2-е число Іюня. Въ нихъ сообщаютъ, что сверхъ Калифорніи отнали отъ мексиканской республики еще двѣ области.

— Военный министръ получалъ отъ маршала Бюжо депеши изъ Альжира, отъ 15-го Іюня, съ увѣдом-

зосталъ најсѣислѣйъ выполненъ. Маршалекъ самъ приwiоzi z sobą do Orleansville 1 700 sztuk broni palnej. Jenerałowie: Bourjolly i Reveu pozostali jeszcze w krajach zajmowanych, dla dokonania rozbrojenia. Półkownik St. Arnaud odebrał plemieniowi Tenes 800 sztuk broni. Środek ten, który uważano za niepodobny do skutecznienia, przysporzył zbrojowni francuzkiej około 3,000 sztuk Arabskiej broni.

— Xiążę Montpensier udał się do Blidah, dla obejrzenia wielkich robót nad brzegami Saiffy. Dnia 17-go b. m. wypłynię do Tunetu, zwiedzi Maltę, Smirnę, Stambuł i przez Neapol wróci do Francji.

— Arabowie, w dniu 4 b. m. uderzyli znowu na załogę Budżii, strzały atoli działowe zmusiły ich, jak zwykle, do ucieczki. Wrócili jednak tegoż samego wieczora i spalili siano, w ciągu dnia przez żołnierzy naszych zebrane.

— Piszą z Oranu pod dniem 10 b. m., że wojska nasze udają się do środka kraju i że znaczna potyczka stoczona została. W Dżemma Gazauat ulewę i szarańczo rządziły wielkie spustoszenia. W okolicy, leżącej między Tenezem a Mostaganem, spokojność nie jest jeszcze zupełnie przywrócona.

— W Konstantynie, skąd dochodzą wiadomości do 13 b. m., nie wiadano jeszcze, jak długo zabawi w górach Aurów Jenerał Bedeau. Jenerał Levasseur objął tymczasowe dowództwo prowincji Batheny. Wojska wiele uierpiały od wiatru sirocco. W tej prowincji nie wyępioo jaj szarańczy, wyęęęęo zaś młode, bezskrzydłoe i czarne, zalegają wszystkie pola.

Dnia 24 czerwca.

Zdaje się, że Izba Deputowanych odbędzie jeszcze cztery, lub pięć posiedzeń, dla roztrząśnienia i przyjęcia rozmaitych projektów, znajdujących się w jej porządku dziennym; chociaż można mniemać, że część tych projektów zostanie odłożoną na rok przy szły. Takowy los ma także spotkać projekt kolei z Bordeaux do Cette, i jej odnogę do Castros prowadzącą; który już roztrząsano onegdaj w biurze Izby. Wielu członków projektowało odłożyć to prawo do następnych posiedzeń, gdyż terażniejsze zbyt są spóźnione. Jednakże nalegano na szybkie założenie południowej drogi żelaznej, któraby łączyła Ocean z morzem Śródziemnym; a chociaż dwa posiedzenia wystarczalyby na rozbiór i rozwiązanie tej kwestji, wątpić jednakże należy, aby w tym roku zatwierdzona została. Wczoraj Izba przyjęła budżet ministerstwa marynarki, i następnie zajęła się budżetem wydziału oświecenia publicznego, którego roztrząsanie zabrało także całe dzisiejsze posiedzenie.

— Minister wychowania publicznego, P. Salvandy, powrócił zupełnie do zdrowia.

Dnia 26 czerwca.

Onegdaj i wczoraj, Izba Deputowanych zajmowała się budżetem ministerstwa oświecenia publicznego, a mianowicie częścią, tyącą się wychowania niższego.

— Izba Parów, zatwierdziła wczoraj prawo o wybudowaniu nowego pałacu dla ministerstwa spraw wewnętrznych, zarządu stempla i archiwum Izby obrachunkowej, większością 95 głosów przeciw 6. Następnie roztrząsała prawo o kolei żelaznej do granicy Belgijjskiej, i takowe przyjęła większością 103 głosów przeciw 5. Wczoraj zajmowała się rozbiorem prawa o policji na kolejach żelaznych.

— Słychać, że Minister hiszpański, Martinez de la Rosa, wkrótce wyjedzie do Paryża i Londynu, dla naradzenia się nad projektem zaślubin Królowej Izabelli II ej.

— Xiążę Montpensier, w dniu 18 b. m., statkiem Gomer odplynał z Algieru na Wschód.

— P. Bulwer, Poseł angielski przy dworze Madryckim, wyjechał stąd do Londynu, skąd za dwa dni znowu wróci na miejsce swego urzędowania.

— Królowa Marya Krystyna ma mieć zamiar zjechać się w Rzymie z Don Karlosem i starszym jego synem.

— W Hawrze otrzymano wiadomości z New-York, dochodzące do 2 go czerwca. Donoszą tam między innymi, iż oprócz Kalifornii, jeszcze dwie prowincje oddzieliły się od związkowej Rzeczypospolitej Meksykańskiej.

— Minister wojny otrzymał depezę od Marszałka Bugeaud, z Algjieryi, datowaną 15-go czerwca. Marszałek

лением, что экспедиция в Варенсерис увѣчалась желаемымъ успѣхомъ, и что все тамошнія племена покорились Французамъ. Такого же результата ожидаютъ чрезъ двѣ недѣли, на правомъ берегу Шелифа. Маршалъ отзывается съ похвалою объ усердіи начальниковъ союзныхъ племенъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ присовокупляетъ, что Абд-эль-Кадеръ, по слухамъ, направился къ западной сторонѣ.

А н г л и я .

Лондонъ, 22 Іюня.

Въ жур. *Standard* напечатано слѣдующее письмо астронома Сутеля, директора обсерваторіи, относительно появленія новой кометы: „Въ прошедшую ночь, въ 11 часовъ по полудни, я производилъ наблюденія надъ кометою, которая, повидимому, одна изъ самыхъ большихъ, появившихся на нашемъ небосклонѣ въ продолженіе послѣднихъ 20-ти лѣтъ. Она находится не въ большомъ разстояніи отъ блестящей звѣзды, называемой Канеллою.“

— Въ Экзетеръ-Галъ происходило собраніе протестантовъ, цель котораго состояла въ томъ, чтобы воспрепятствовать назначенію содержанія для майнутаго коллегіума; на сѣмъ собраніи председательствовалъ Гр. Винчельси, поддерживаемый лордомъ Кеннономъ. Въ собраніи одобрили адресъ къ Королю съ просьбою, чтобы она не утверждала ни одного билла въ пользу этого коллегіума, а равно и другихъ заведеній, которые могутъ быть основаны въ Ирландіи для католиковъ, до тѣхъ поръ, пока Ея Величество не представитъ англійской націи возможности, посредствомъ распушенія парламента, объявить свое мнѣніе на счетъ предложенной, въ англійской хартии, перемѣны. Графъ Винчельси намѣренъ лично поднести Ея Величеству сіе прошеніе.

— По официальнымъ донесеніямъ, число пароходовъ соединенныхъ королевствъ, за исключеніемъ пароходовъ военныхъ, простирается до 870, изъ коихъ 10 имѣютъ силу отъ 400 до 1,000 лошадей.

— Изъ Ямайки сообщаютъ, что англійскій повѣренный въ дѣлахъ въ Техасѣ, капитанъ Эллиотъ, прибывъ на Бермудскіе острова и привезъ извѣстіе, что Техасъ отказывается отъ присоединенія къ Сѣверо-Американскимъ Соединеннымъ Штатамъ. Но такъ какъ текаскій конгрессъ, который можетъ рѣшить это дѣло, не былъ еще тогда собранъ, то и извѣстіе сіе, по видимому, неосновательно.

23 Іюня.

Изъ Ковеса, на островѣ Вайтъ, гдѣ находится нынѣ Королева, увѣдомляютъ: „Ея Величество совершила сегодня, съ привѣтомъ валлійскимъ и съ старшею принцессою, морскую прогулку. Завтра, Ея Величество будетъ смотрѣть эскадру, находящуюся въ Спитгедѣ на якорѣ; по сему все офицеры, принадлежащіе къ этой эскадрѣ, получили приказаніе быть на своихъ мѣстахъ. Въ Понедѣльникъ, 23-го Іюня, Королева, осмотрѣвъ флотъ, отправится на королевской яхтѣ, въ сопровожденіи того же флота, въ открытое море, гдѣ произведены будутъ большія маневры и примѣрныя сраженія. Завтра придутъ сюда лорды адмиралтейства, коимъ велѣно присутствовать на маневрахъ. Въ слѣдующую Среду, Ея Величество оставитъ островъ Вайтъ.“

— Священникъ Карусъ, назначенъ, какъ слышно, воспитателемъ принца Валлійскаго.

— Говорятъ, что семинарія въ Майнутахъ, уже обветшавшая, не будетъ исправлена, но близъ Дублина построится новое зданіе.

— Билль относительно наказанія 7-ми-лѣтнимъ заключеніемъ за похищеніе собаки, прочитанъ былъ въ нижней палатѣ во второй разъ, по большинству 67 голосовъ противъ 23.

И с п а н і я .

Мадридъ, 16 Іюня.

Морской министръ прибылъ сюда вчера изъ Барселоны и немедленно по его прибытіи было заставлено совѣтъ министровъ, продолжавшееся 4 часа. Утверждаютъ, что королевская фамилія отменить предположенную поѣздку въ бискайскія провинціи, и возвратится въ Мадридъ въ половинѣ наступающаго мѣсяца.

— Вчера было многочисленное собраніе депутатовъ, на коемъ явно осуждали политику министровъ.

donosi, że wyprawa do Warensersis miała skutek pożądany; wszystkie plemiona poddały się; podobnyż skutek spodziewa się osiągnąć za parę tygodni na prawym brzegu Szelifu. Marszałek wychwala gorliwość i poświęcenie naczelników Arabskich, sprzymierzonych z Francuzami, i dodaje, że Abd-el-Kader zdaje się cofać ku zachodowi.

А н г л и я .

Лондонъ, 22 czerwca.

Дниенник *Standard* ogłosił następujący list astronoma J. South, Dyrektora obserwatorium, o zjawieniu się nowej komety: „Ostatniej nocy, o godz. pół do 12, czyniłem spostrzeżenia nad kometą, która zdaje się być jedną z największych, jakie się od lat 20 na naszym półokręgu ukazały. Znajduje się w bliskości świetnej gwiazdy, zwaną Kapella.“

— W Exeter-Hall odbyło się zgromadzenie protestantów, mające na celu przeszkodzenie uposażeniu kollegium Maynootskiego. Przewodził Hr. Winchelsea, wspierany przez Lorda Kenyon. Uchwalono address do Królowej z usilną prośbą, aby nie potwierdzała żadnych bilów na korzyść tego kollegium, ani też na korzyść innych, utworzyć się mających w Irlandyi zakładów dla Katolików, dopóki J. K. Mość przez rozwiązanie Parlamentu, nie poda ludowi angielskiemu sposobności oświadczenia się względem zmiany zamierzonej w konstytucyi angielskiej. Hr. Winchelsea ma sam osobiście podać tę petycję Królowej.

— Według urzędowych raportów, liczba parowych okrętów połączonych królestw, nie licząc parostatków wojennych, wynosi 870, pomiędzy któremi 10 mają siłę 400 do 1,000 koni.

— Donoszą z Jamajki, że Kapitan Elliot, pełnomocnik angielski w Rzeczypospolitej Texas, przybył na wyspę Bermuda i przywiózł wiadomość, iż Texas wzbrania się przyłączyć do Stanów Zjednoczonych. Ze jednak kongress teaski jeszcze wówczas nie był się zgromadził, a on sam tylko może tę kwestyą rozstrzygnąć, wiadomość ta przeto zdaje się być przedwczesną.

Dni 23 czerwca.

Z Cowes, na wyspie Wight, gdzie Królowa bawi obecnie, donoszą pod datą wczorajszą, co następuje: „J. K. Mość odbyła dzisiaj z Xięciem Walii i najstarszą Xiężniczką przejażdżkę po morzu. Jutro Monarchini obejrzą eskadrę okrętów liniowych, w Spithead na kotwicy stojących, w skutek czego, Admirał dowodzący powołał już na pokład wszystkich oficerów. W Poniedziałek 23-go, w obec Królowej, odbędzie się wielki przegląd floty, porzecz okręty wojenne, wraz z jachtem Królewskim, wypłyną na pełne morze, dla wykonania rozmaitych obrótów i pozoranych bitew. Jutro spodziewani są u Lordowie Admirałcy, mający towarzyszyć Królowej w tym przeglądzie. W następną Srodę Monarchini opuści wyspę Wight.“

— Duchownemu Carus, miano polecić zająć się wychowaniem Xięcia Walii.

— Słychać, że seminarjum w Maynooth, jako zbyt zniszczone, nie będzie odbudowanem, lecz że natomiast wystawioną zostanie nowa budowa w bliskości Dublinu.

— Bill, stanowiący karę 7-letniej deportacji za kradzież psów, odczytany został po raz drugi w Izbie Deputowanych, większością głosów 67 przeciw 23.

И с п а н і я .

Мадридъ, 16 czerwca.

Minister marynarki przybył tu wczoraj z Barcelony i odbył natychmiast z swymi towarzyszami czterogodzinną naradę. Słychać z pewnością, że rodzina Królewska zamierzonej poprzednio podróży do prowincyi Biskajskich, i wróci do Madrytu w połowie przyszłego miesiąca.

— Wczoraj odbyło się liczne zgromadzenie deputowanych, na którym otwarto naganię politykę, jakiej się trzymają Ministrowie.

— Въ письмахъ изъ Паленци, отъ 14-го Июня, уведомляютъ о появленіи въ этой провинціи известнаго агента Донъ Карлоса, Лабандеро. Говорятъ, что его видѣли въ Францесто, въ 5 миляхъ отъ Паленци.

— Послѣ продолжительныхъ совѣщаній, министры наконецъ положили, чтобы г-нъ Мартинезъ де ла Роза отправился въ Барселону. Вместе съ нимъ поѣдетъ помощникъ статсъ-секретаря министерства иностранныхъ дѣлъ, г-нъ Маренъ.

— 12-го с. м. напали подъ Андюжаромъ разбойники на дилижансъ, шедшія отсюда въ Севиллю, они выстрѣлили 5 разъ въ экипажъ, и ограбили пассажировъ, въ числѣ коихъ находились три высшіе офицера.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 11 Июня.

5-го Июня Султанъ, въ сопровожденіи сановниковъ Имперіи, отправился въ свой кіоскъ близъ Скутари, на равнинѣ Гаидаръ Паши, гдѣ были приготовлены различныя увеселенія и торжества, по поводу бракосочетанія султанши Адиле, съ топчанскимъ мущиромъ Ахмедъ-Али Пашею. Сегодня приглашены на сіе торжество члены дипломатическаго корпуса, коихъ въ богато украшенной палаткѣ принималъ министръ иностранныхъ дѣлъ Шекибъ Эффендій. Султанъ, прибывъ въ палатку, приветствовалъ собравшихся нѣсколькими словами, и лишь только различныя зрѣлища и гимнастическія представленія окончились, собраніе перешло въ другую палатку, гдѣ былъ приготовленъ обѣдъ на 80 особъ. Въ заключеніе сего праздника сожженъ былъ великолѣпный фейерверкъ, на берегу Босфора.

Скутари, 27 Мая.

Смѣтенія въ Албаніи усиливаются. Пререгулярныя войска, назначенныя для дѣйствія противъ горцевъ Яковійскихъ, выступили отсюда 24-го числа, а на другой день вышли за ними здѣшніе Горцы въ числѣ 1,000 человекъ.

Съ турецкихъ границъ, 5 Июня.

Между Черногорцами и Турціею могутъ снова вспыхнуть непріязненныя дѣйствія, по тому поводу, что часть племени Кучи, повиновавшаяся въ послѣднее время Портѣ, а прежде принадлежавшая черногоріи, присоединилась теперь снова къ сей послѣдней странѣ, вслѣдствіе чего, черногорекій владыка назначилъ уже начальникамъ сего племени, соответственное мѣсто въ черногорскомъ сенатѣ.

СИРІЯ.

Бейрутъ, 3 Июня.

Борьба Маронитовъ съ Друзами продолжается. Сіи послѣдніе, въ числѣ 1,700 напали на христіанское селеніе, разграбили оное и убили нѣсколько жителей.

— Преслѣдованіе Христіанъ частъ отъ часу распространяется въ Сиріи. Въ Саидѣ Мусульмане покушались истребить тамошнихъ Христіанъ, и уже ранили нѣкоторыхъ, остальные же нашли убежище у французскаго консула. Изъ Бейрута отправлены туда два военные корабля; даже и бейрутскій паша туда же отправился, и приказалъ зачинщиковъ бунта привести въ Бейрутъ, для наказанія. Въ Бейрутѣ Мусульмане также намѣревались напасть на Христіанъ, но видя, что возмущенія въ Саидѣ не удалась, оставили свое намѣреніе.

ЛА ПЛАТА.

Буэнос-Айресъ, 5 Апрѣля.

Генераль Уркиза разбилъ, 27 Марта, генерала Ривера, при Инди-Риверъ, въ 90 миляхъ отъ Монтевидео, положилъ 1,000 чел. на мѣстѣ, взялъ 500 въ плѣнъ и захватилъ всѣ орудія. Генераль Ривера бѣжалъ только съ 8 солдатами. Это побѣда обещающая благоприятный результатъ, произвела въ Буэнос-Айресѣ живѣйшую радость.

— Листы зъ Паленци, датоване 14-го czerwca, доноszą o ukazaniu się w tej prowincyi znanego Labandero, Ministra Don Karlosa. Miał on być widzianym w Francista, o 5 mil od Palencyi.

— Po długich naradach Ministrów postanowiono wreszcie, iż P. Martinez de la Rosa uda się do Barcelony. Towarzyszyć mu będzie P. Marin, podsekretarz stanu w wydziale spraw zagranicznych.

— 12-go b. m. dyliżans idący stąd do Sevilli, został napadnięty przy Audujar przez rozbojników, którzy wystrzelili pięć razy do powozu i zrabowali podróżnych między którymi znajdowało się trzech wyższych oficerów.

ТУРЦЯ.

Konstantynopol, 11 czerwca.

5-go czerwca, Sultan, w towarzystwie Dygnitarzy Państwa, udał się do swego kiosku pod Sultani, na równinę Haidar-Baszy, gdzie przygotowane rozmaite zabawy i uroczystości, z powodu zślubin Sultanki Adile z Muszyrem Topchany A Ahmed Ali-Baszą. Dzisiaj z proszono na też uroczystości Cielo Dyplomatyczne, które w begatym namiocie przyjmował Minister spraw zagranicznych, Serhib Efendi. Sultan, po przybyciu do tegoż namiotu, pozdrowił w kilku słowach zgromadzonych, a skoro rozmaite widowiska i sztuki gimnastyczne ukończone zostały, całe towarzystwo przeniosło się do innego namiotu, gdzie dano wspaniałą ucztę na 80 osób. Z hawy tej zakończyły wspaniałe ognie sztuczne, urządzone nad brzegiem Bosphoru.

Skodrya, 21 maja.

Niespokojności w Albanii szerzą się coraz bardziej. Wojska nieregularne przeznaczone do działań przeciwko zbuntowanym górcom Jakowy, wyruszyły ztąd d. 21. maj, a jutrz zaś wyszli za nimi tutejsi górale, w liczbie 1,000 ludzi.

Od granicy tureckiej, 5 czerwca.

Pomiędzy Czarnogórzem (Montenegro) a Turcją, wybuchnąć mogą nowe kroki nieprzyjacielskie, z powodu, że część pokolenia Kuezi, uległego dotychczas Porcie, dawniej zaś należącego do Czarnogórze, połączyła się znowu teraz z tym ostatnim krajem a Władyka Czarnogórski, naczelnikom tego pokolenia wskazał już miejsca stosowne w Senacie Czarnogórskim.

СІРІЯ.

Bejrut, 3 czerwca.

Walka między Maronitami i Druzami trwa zawzięcie; ostatni w liczbie 1,700 napadli na jedną wieś Chrześcijańską, spustoszyli ją i wielu mieszkańców zamordowali.

— Преслѣдованіе Христіанъ розszerza się w Сиріи coraz bardziej. W Saïda Muzulmanie zamierzali wyгнать osiadłych tam Chrześcian; jakoż wielu zranili, reszta zaś schroniła się do konsulatu francuzkiego. Z Bejrutu wyprowadzono tam dwa okręty wojenne, a nawet i sam Basza Bejrutu wyjechał do tego miasta, i rozkazał głównych przywódców rozruchów posłać dla ukarania do Bejrutu. W Bejrucie Muzulmanie także zamierzali uderzyć na Chrześcian, ale zaniechali swego przedsięwzięcia, po niedaniu się powstania w Saïda.

STANY LA - ПЛАТА.

Buenos-Ayres, 5 kwietnia.

Генераль Уркиза pokonał, w d. 27 marca, Generala Rivera, przy India River, o 90 mil od Montevideo; poległ 1 000 ludzi na placu, wziął 500 w niewolę, i zabrał wszystkie działa. Generał Rivera schronił się tylko z 8 ludźmi. Zwycięstwo to, z którego sobie obiecywano najpomyślniejsze wypadki, sprawiło wielką radość w Buenos-Ayres.